

בית משפט השלום בירושלים

ת"צ 53692-12-21 בן דוד נ' ישראלכרט מימון בע"מ

לפני כבוד השופטת מיקה בנקי

אלעד בן דוד

תובע

נגד

ישראלכרט מימון בע"מ

נתבעת

פסק דין

אישור הסדר פשרה לפי סעיף 19 בחוק תובענות ייצוגיות התשס"ו-2006.

טענות הצדדים והשתלשלות ההליכים

1. ביום 3.10.2021 קיבל המבקש לטלפון הנייד שלו מסרון פרסומי מהמשיבה, חברה העוסקת בין היתר במתן הלוואות, וזאת אף שאינו רשום לקבלת דברי פרסומת ממנה. בגין אירוע זה הגיש המבקש בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד המשיבה.
 2. לטענת המשיבה מדובר היה בתקלה נקודתית וחריגה שבמסגרתה מסרון בעל תוכן שיווקי נשלח לנמענים אשר חלקם הם לקוחות שלא נתנו את הסכמתם לקבלת מסרונים כאמור.
 3. אנשי המשיבה פעלו לעצירת המשלוח האוטומטי השגוי באופן מיידי ובסופו של דבר נמצא שבתוך 130,000 הלקוחות שאליהם הספיק המסרון להישלח – מצויים 54,458 לקוחות שלא נתנו הסכמתם לקבלת תוכן שיווקי.
 4. למחרת היום, עם סיום תחקור התקלה, שלחה המשיבה מסרון התנצלות לכל אותם לקוחות. לטענת המשיבה, רק שני לקוחות מלבד המבקש פנו אליה בתלונה על משלוח המסרון השגוי.
 5. בתיק התקיים דיון מקדמי והצדדים באו בדברים והגישו הסכם פשרה שהציע פיצוי של 6,640 שוברים לרכישת מוצרים על פי רשימה, בשווי ממוצע של 50 ₪ לשובר וזאת בשיטת 'כל הקודם זוכה'. ההסכם הועבר בין היתר לתגובת היועץ המשפטי לממשלה וגורמים נוספים.
 6. 'הגורמים המקצועיים' במדינה (בהודעות שונות פורטה זהותם של אלו) הביעו עמדתם שמנגנון פיצוי של 'כל הקודם זוכה' הוא מנגנון פיצוי פסול שאין לאשרו, וזאת בהסתמך על פסיקת בית המשפט העליון כפי שהובאה שם.
- בית המשפט אימץ עמדה זו והצדדים התבקשו להציע מנגנון הסדר חלופי.

בית משפט השלום בירושלים

ת"צ 53692-12-21 בן דוד נ' ישראלכרט מימון בע"מ

7. במסגרת הסכם הפשרה המתוקן נשארו בעינם סכום הפשרה והיקף שוברי הפיצוי המוצעים. עם זאת, על רקע המציאות המלחמתית השוררת במדינה, הגיעו הצדדים להסכמה לפיה 6,640 השוברים מושא ההסדר יחולקו כולם לארגון נפגעי פעולות האיבה שייעד אותם למפונים מיישובי הצפון ועוטף עזה.
8. ההסדר פורסם והוא העומד בפנינו כעת. להסדר חדש זה לא הוגשו התנגדויות או הערות.

עיקרי הסדר הפשרה

9. הגדרת הקבוצה - חברי הקבוצה הוגדרו בהסכם הפשרה כך:
- "כל מי שקיבל מהמשיבה ביום 3.10.2021 דבר פרסומת ואשר אין בידי המשיבה אישור מפורש תקף למשלוח דבר הפרסומת לנמען". על פי בדיקת המשיבה מדובר ב- 54,458 איש.
10. עילת התביעה - עילת התביעה נגד המשיבה היא הפרת הוראות סעיף 30א בחוק התקשורת (בזק ושידורים) תשמ"ב-1982.
11. הענקת פיצוי - המשיבה תעניק פיצוי בדמות 6,640 שוברי הטבה המזכים במתנה מתוך הרשימה המפורטת בהסכם הפשרה. שווי ההטבה המוצעת בכל שובר הוא כ-50 ₪ בממוצע. השוברים ימסרו לארגון נפגעי פעולות האיבה בישראל (ארגון יציג) אשר ייעד את השוברים למוטבים מיישובי הצפון ועוטף עזה. השוברים יהיו בתוקף למשך שנתיים לפחות.
12. התנגדויות - לא הוגשו התנגדויות להסכם הפשרה הנוכחי בין הצדדים.
13. המלצה לעניין גמול ושכר טרחה - הצדדים המליצו לקבוע שלמבקש ישולם גמול בסך 13,280 ₪ ולבא-כוחו ישולם שכר טרחה בסך 53,120 ₪ בתוספת מע"מ. הגמול ושכר הטרחה הומלצו בנוסף לפיצוי המוצע.

אישור הסדר הפשרה

14. תופעת ה'ספאם' היא עניין שהמחוקק ובתי המשפט נתנו עליו את דעתם ונדרשו לו, מצד אחד בהסדרת חקיקה וניהול הליכים לפיצוי ומצד שני בהבנה שיש להיזהר מניצול לרעה של מנגנון התובענה הייצוגית ולהבחין בין מי שאכן הפר את החוק ביודעין או אף ברשלנות ובין מי שהפעיל מנגנוני מניעה וכשל – ומהו היקף אותו הכשל (ראו לאחרונה ת"צ (מחוזי מרכז) -18687-06-22 שירה ציפורה כחלון נ' "קסטרו מודל" בע"מ, 23.3.2024, והאסמכתאות שם).
15. סעיף 19 בחוק מפרט את השיקולים שעל בית המשפט לשקול בעת אישור הסדר פשרה במסגרת תובענה ייצוגית. בהתאם להוראות אלו לא יאשר בית המשפט הסדר פשרה אלא אם מצא שההסדר ראוי, הוגן וסביר בהתחשב בעניינם של חברי הקבוצה.

בית משפט השלום בירושלים

ת"צ 53692-12-21 בן דוד נ' ישראלכרט מימון בע"מ

- כשהבקשה לאישור הסדר הפשרה מוגשת לפני שאושרה התובענה הייצוגית, כמו בענייננו, יש לוודא גם שהתובענה שהוגשה עומדת לכאורה בתנאים לאישור תובענה ייצוגית הקבועים בסעיפים 3, 4 ו-8(א) בחוק וכן שסיום ההליך בהסדר פשרה הוא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות העניין.
16. עוד יש לבחון את הפער בין הפיצוי המוצע לפיצוי שעשוי היה להתקבל לו היו מתקבלות טענות התובענה, את הצורך במינוי בודק, את הסיכונים והסיכויים שבהמשך ניהול ההליך מול יתרונותיו וחסרונותיו של הסדר הפשרה, מעשה בי-דין בהחלטת האישור ועוד.
17. לאחר ששקלתי את השיקולים האמורים אני סבורה שבקשת האישור עומדת לכאורה בתנאים הקבועים בחוק לאישור תובענה ייצוגית ושיש לאשר את הסדר הפשרה שהוצג.
18. ענייננו בתביעת 'ספאס' - תביעה בתחום צרכני העוסקת בהפרת הוראות החוק לעניין משלוח מסרונים שיווקיים.
19. הבקשה מעוררת מעט סוגיות עובדתיות הנוגעות לשאלת הטעות, הסיבה להתרחשותה ונקיטת האמצעים למניעתה מלכתחילה, האם אכן מדובר בטעות בתום לב, וכדומה. שאלות אלו משליכות כמובן על גובה הפיצוי שהיה נפסק במסגרת התובענה. על פני הדברים לא עולה שהמשיבה היא 'מפרה סדרתית' או שמדובר בפעולה מכוונת להפרת החוק.
20. לפיכך נראה שהסדר הפשרה משיג את האיזון הנדרש, באופן ההולם את האיזון בין סיכויי וסיכוני התובענה, ובהתחשב בעלויות ניהול ההליך, אל מול הסעד אותו עשויים היו לקבל חברי הקבוצה לו היה מנוהל ההליך עד תום.
21. לאמור יש להוסיף שהסדר הפשרה הוגש בשלב מוקדם של ההליך, טרם דיון בבקשה לאישור, ולא הוגשו התנגדויות להסדר הפשרה המעודכן, כאשר ההתנגדות היחידה להסדר הקודם (בשל היותו בשיטת 'כל הקודם זוכה') התקבלה וההסדר תוקן בהתאם.
22. הצעת הצדדים לתשלום הפיצוי לציבור שאינו נמנה בהכרח על 'קבוצה' התקבלה לא אחת בהסדרים שונים בתובענות ייצוגיות וזאת ממגוון נימוקים ובהם הפיצוי הנמוך שיקבל כל חבר בקבוצה, נסיבות האירוע ועוד (לדוגמא מהעת האחרונה - [רע"א 335/23 דאבלטק בע"מ נ' יובל לב, 27.7.2023](#); [רע"א 8156/22 מאפה ניר נ' העמותה למען עתיד טבעוני, 5.11.2023](#); [ת"צ \(מחוזי ת"א\) 31650-07-19 דוד ביטון נ' כ. נ מחסני השוק בע"מ, 20.7.2023](#)).
23. בענייננו, לאור נסיבות האירוע מלכתחילה ומיעוט הפונים, דחיית ההצעה לפיצוי בשיטת 'כל הקודם זוכה' ורקע המציאות המלחמתית השוררת במדינה – יש לקבל את הצעת הצדדים ליעד את הפיצוי למפונים מיישובי הצפון ועוטף עזה, באמצעות הארגון לנפגעי פעולות האיבה.
24. המסקנה מכל האמור היא שיש לאשר את הסדר הפשרה שהוצג.

בית משפט השלום בירושלים

ת"צ 53692-12-21 בן דוד נ' ישראלכרט מימון בע"מ

25. ההסדר המקורי שהוגש כלל מעקב אחר מימושו ועם שינוי המוטבים שיקבלו את השוברים יש להתאים את המעקב בהתאם. לפיכך, בתום שלושה חודשים מאישור ההסדר יגישו הצדדים עדכון מארגון נפגעי פעולות האיבה בדבר מימוש ההסכם וחלוקת השוברים.

מינוי בודק

26. במקרה שלפניי מצאתי שניתן לאשר את הסכם הפשרה ללא מינוי בודק.
27. בחינת סבירותו והגינותו של הסכם הפשרה בנסיבות העניין שלפניי איננה עניין הכרוך במומחיות חשבונאית-כלכלית או אחרת, אלא מתבססת בעיקר על הערכת סיכויי וסיכוני הבקשה במישור המשפטי ואיזון בין עלות ניהול ההליך והתועלת שתושג לחברי הקבוצה אל מול התועלת בהסכם הפשרה שהוצג.
28. לפיכך, כאמור, אין תכלית עניינית למינוי בודק וניתן לאשר את ההסכם המוצע כבר עתה.

גמול לתובע המייצג ושכר טרחה לבא כוח

29. הסכם הפשרה כלל המלצה מוסכמת של הצדדים לשיעורי הגמול ושכר הטרחה שיש לפסוק למבקש ובא כוחו וזאת בשיעור של כ- 20% משווי הפיצוי.
30. לאור היקף הפיצוי בתיק, היות האירוע מושא הבקשה מצומצם מלכתחילה ומשלוח ההתנצלות ע"י המשיבה כבר למחרת היום, אני סבורה שיש להעמיד את היקף הגמול ושכר הטרחה יחדיו בשיעור מקורב של 15% מהפיצוי הכולל, בשמירת יחס החלוקה ביניהם כמוצע מלכתחילה.
31. לאור האמור יעמוד שיעור הגמול למבקש על סך 10,000 ₪ ושכר הטרחה לבא כוחו יעמוד על סך 40,000 ₪ בתוספת מע"מ. הסכומים הם בנוסף לפיצוי שאושר.
32. בהתאם להסכם המוצע, הגמול וכן 75% משכר הטרחה (בכפוף להצגת אישור על פטור מניכוי מס במקור והוצאת חשבונית כדין) ישולמו בתוך 14 יום מאישור ההסכם. יתרת שכר הטרחה תשולם עם אישור הדיווח אודות חלוקת כלל השוברים מושא ההסדר.

אגרה

33. לא הוצגו טעמים מיוחדים המצדיקים פטור מיתרת האגרה (ראו סעיף 7א(א)(3) לתקנות בתי המשפט (אגרות), התשס"ז-2007).
34. המשיבה תישא במחצית השנייה של האגרה ותשפה את המבקש בגין המחצית הראשונה ששולמה על ידו.

בית משפט השלום בירושלים

ת"צ 53692-12-21 בן דוד נ' ישראלכרט מימון בע"מ

סוף דבר

35. לאור המפורט בפסק דין זה, אני מאשרת את הסכם הפשרה ונותנת לו תוקף של פסק דין.
36. הודעת עדכון בדבר מימוש ההסכם וחלוקת השוברים תוגש עד ליום 3.12.24.
37. הצדדים יפרסמו הודעה שניה בדבר אישור הסדר הפשרה בהתאם לסעיף 25(א)(4) בחוק באופן בו פורסמה ההודעה הקודמת.
38. ההודעה תכלול את כל הפרטים המנויים בסעיפים 19(ג) (1) ו-2 לחוק, וכן הפניה לפנקס תובענות ייצוגיות שם ניתן יהיה לעיין בפסק הדין ובהסדר הפשרה, כאמור בסעיף 25(ד) לחוק.
39. הצדדים ימציאו העתק מפסק הדין בצירוף הסדר הפשרה ובצירוף ההודעה השנייה למנהל בתי המשפט לשם רישום בפנקס תובענות ייצוגיות, בהתאם להוראת סעיף 19(ה) לחוק.
40. כמו כן יש לשלוח העתק מההודעה בהתאם לתקנה 16 בתקנות תובענות ייצוגיות, תש"ע-2010.

ניתן היום, ל' אב תשפ"ד, 03 ספטמבר 2024, בהעדר הצדדים.

מיקה בנקי, שופטת

